

Czesław Bielicki

Adwokatura w dniu Święta Pracy

Palestra 16/5(173), 3-5

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CZESŁAW BIELICKI

Adwokatura w dniu Święta Pracy

Kraj nasz znajduje się w tej chwili na drodze swego dalszego socjalistycznego rozwoju. Pogrudniowa odnowa życia społeczno-politycznego sprawiła, że droga ta stała się bardziej prosta i znacznie szersza, chociaż nie pozbawiona także wybojów, a jednocześnie niezwykle dalekosiężna, lecz z wyraźnie zarysowanymi osiągalnymi perspektywami. Istotnym warunkiem dotychczasowych rezultatów i gwarancją przyszłych sukcesów jest fakt, że obecnym dokonaniom towarzyszy głębokie zrozumienie i wynikająca z niego rozszerzająca się aktywność mas pracujących.

Tegoroczne Święto Pracy, obchodzone w szczególnie podniosłej atmosferze, jest także okazją, by w środowisku adwokackim, będącym przecież jednym z oddziałów ludzi pracy, podzielić się refleksjami o najszerzej pojętych sprawach publicznych, o aktualnych zagadnieniach wymiaru sprawiedliwości oraz o naszych zawodowych i społecznych zadaniach.

Życie polityczne w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy było szczególnie intensywne. Wystarczy wskazać: wydarzenia grudniowe 1970 r. oraz wynikające z nich uchwały i decyzje VII i VIII Plenum KC PZPR, następnie VI Zjazd PZPR oraz wybory do Sejmu VI kadencji. W tych wydarzeniach i kampaniach sprawdzała się jeszcze raz polityczna oraz profesjonalna postawa i rola adwokatury.

Nadrzędne racje państwowe wymagają obecnie, ażeby realizacja przyjętych kierunków społeczno-ekonomicznego rozwoju kraju odbywała się w atmosferze ładu, porządku i dyscypliny oraz poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego. Szczególna rola w tej dziedzinie przypada sądom, prokuraturze i adwokaturze, a także organom porządku publicznego. Interes społeczny wymaga, by funkcjonowanie tych instytucji i organów, w tym również adwokatury, było ze wszech miar prawidłowe.

Kluczowym dokumentem ostatnich miesięcy jest uchwała VI Zjazdu PZPR o dalszym socjalistycznym rozwoju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Uchwała ta, uzyskawszy w wyborach do Sejmu PRL akceptację ogółu obywateli, stała się kierunkowym programem działania całego narodu. Należy stwierdzić, że zarówno uchwała VI Zjazdu PZPR, jak i wcześniejsze uchwały VII i VIII Plenum KC PZPR oraz późniejsza Deklaracja Wyborcza FJN wiele uwagi poświęciły problematyce prawa i praworządności. Uchwały te oraz enuncjacje naszych przywódców politycznych ze szczególną mocą akcentowały nierozdzielność obowiązków i praw obywatelskich oraz równość wszystkich wobec prawa, a także opowiadały się za konsekwentną realizacją zasady zaufania do obywatela. Ugruntowuje to naszą pozycję jako niezbędnego i koniecznego współczynnika wymiaru sprawiedliwości, a zarazem jest niewątpliwą zapowiedzią rozszerzania się sfery działania adwokatury.

Środowisko adwokackie podjęło na gruncie wytycznych na VI Zjazd PZPR, a następnie na podstawie uchwały VI Zjazdu PZPR szczególnie żywą i wszechstronną dyskusję. Wiele spraw możliwych do załatwienia we własnym zakresie znalazło już swoje rozstrzygnięcie. Inne zagadnienia wymagają dalszych rozważań i sformułowania odpowiednich postulatów.

Zarówno wszechstronność dyskusji jak i szczerść wypowiedzi są niezwykle dodatnimi przejawami naszego życia. Szczególnie przy tym cenna jest okoliczność, że debata odbywa się z inicjatywy i w ramach wszystkich szczebli samorządu adwokackiego oraz działających w nim organizacji politycznych. Utrzymując niezmienną troskę o dalszą wszechstronność dyskusji i szczerść wypowiedzi powinniśmy również nadal mieć na względzie nadrzędne racje państwowe. Interes społeczny i dobrze rozumiany interes adwokatury wymaga od nas, by wnioski nierealne i dezyderaty sprzeczne z ideowo-politycznymi podstawami naszej rzeczywistości nie zyskiwały rangi formułowanych na zewnątrz postulatów. Chodzi o to, aby w emocjonalnym niekiedy ferworze naszych rozważań nie godzić w socjalistyczne treści dorobku polskiej adwokatury.

Debata w środowisku adwokackim powinna się toczyć z dotychczasową intensywnością. W procesie odnowy kompleksowo podejmowane są zasadnicze problemy i kierunki rozwiązań. Na tym tle niejednokrotnie wyrażany jest pogląd negujący celowość dyskusji o żywotnych zagadnieniach środowiska adwokackiego, skoro brak jest definitywnych rozwiązań spraw wyższej rangi. W szczególności podnoszony jest argument, że w pierwszej kolejności sformułowane powinny być zapowiedziane zmiany konstytucyjne, a następnie

można by rozpocząć w szczegółowym wymiarze rozważania nad prawem i praworządnością, nad obowiązkami i prawami obywatelskimi, nad realizacją zasad równości wszystkich wobec prawa oraz zaufania do obywatela. Są to sugestie pozornie słuszne. Przyjęcie ich bowiem wyłączałoby z debaty o sprawach ogólnopolitycznych tkwiący w adwokaturze potencjał intelektualny. Jednocześnie zainteresowania środowiska adwokackiego, i to dopiero we właściwym czasie, zwięzłyby się do kręgu spraw zawodowych i samorządowych. Zgodzić się oczywiście trzeba, że zasady kardynalne determinują kształt rozwiązań szczegółowych, ale jednocześnie nie należy zapominać, że rozwiązania cząstkowe rzutują na sformułowania syntetyzujące konstytucyjnie rzeczywistość i wskazujące kierunki jej rozwoju.

Debata nie może być prowadzona wyłącznie w celu demonstrowania w dobrym, lub nawet w najlepszym wykonaniu sztuki oratorskiej. Powinna służyć mającym praktyczne znaczenie zadaniom naszej pracy zawodowej i działalności społecznej. Nie można więc zgodzić się z głosami zapowiadającymi po dzisiejszych dyskusjach odrębny etap działania. Nie do przyjęcia jest cezura rozdzielająca dyskusję od organizacyjno-technicznego przygotowania praktycznych poczynań, wreszcie odgraniczająca przygotowania od działania. Kontynuować należy dotychczasową dobrą praktykę rozwiązywania niezwłocznie we własnym zakresie wszystkich możliwych do rozstrzygnięcia zagadnień. Poszczególne ogniwa adwokatury, nie wyłączając zespołu adwokackiego, mogą w ramach swoich kompetencji przedsięwziąć działania umacniające pozycję i rolę adwokatury oraz udoskonalające warunki pracy i bytu adwokatów. W pozostałych sprawach podejmuje w atmosferze spokoju rzeczową dyskusję i wysuwajmy rozsądne inicjatywy. Pomocnym w tym zakresie elementem będzie spodziewane exposé Ministra Sprawiedliwości dotyczące zagadnień adwokatury w kontekście aktualnych zadań wymiaru sprawiedliwości.